

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 835/2021
07.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгомира Милојевића, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Радослава Петровића, Невенке Важић и Бате Цветковића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Мирослава Лазића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Зајечару К 291/19 од 28.08.2019. године и Вишег суда у Зајечару Кж1 64/20 од 22.02.2021. године, у седници већа одржаној дана 07.10.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Мирослава Лазића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Зајечару К 291/19 од 28.08.2019. године и Вишег суда у Зајечару Кж1 64/20 од 22.02.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару К 291/19 од 28.08.2019. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 3. у вези става 1. Кривичног законика па је осуђен на казну затвора у трајању од 7 (седам) месеци, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 11.06.2019. године до 28.08.2019. године.

Према окривљеном АА је, на основу члана 89а Кривичног законика, изречена мера безбедности забране приближавања и комуникације са оштећеним ББ, ... у ... па је истом забрањено приближавање оштећеном на удаљености до 100 метара, као и даље узнемиравање и комуникација са оштећеним, која мера ће трајати годину дана, рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим што се време проведено на издржавању казне затвора не урачунава у време трајања ове мере, а иста може бити укинута и пре истека времена за које је одређена, ако престану разлози због којих је одређена.

Истом пресудом окривљени је обавезан да плати суду трошкове кривичног поступка у износу од 6.272,74 динара, а на име паушала износ од 5.000,00 динара, као и трошкове кривичног поступка оштећеног ББ у износу од 38.250,00 динара, све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, док је оштећени ББ ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парницу.

Одлучујући о жалбама окривљеног и његовог браниоца, Виши суд у Зајечару је пресудом Кж1 64/20 од 22.02.2021. године, исте одбио као неосноване и потврдио првостепену пресуду.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Мирослав Лазић, благовремено је поднео захтев за заштиту законитости против наведених правноснажних пресуда, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док из образложења захтева произилази да исти подноси и због повреда закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, укине првостепену пресуду и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац у поднетом захтеву истиче да дело за које је окривљени правноснажно оглашен кривим није кривично дело јер се у радњама окривљеног не стичу сва битна обележја кривичног дела угрожавања сигурности из члана 138. став 3. у вези става 1. Кривичног законика. По ставу браниоца, у чињеничном опису предметног кривичног дела, датом у изреци правноснажне пресуде, недостају оба конститутивна елемента кривичног дела у питању - и радња и последица, из разлога јер учињена претња није била одређена и конкретизирана пошто се из речи које је окривљени изговорио не може утврдити да се претња односи управо на заменика јавног тужиоца ББ или на неког другог јавног тужиоца, дакле не зна се тачно коме је претња упућена, па самим тим иста није била подобна да код оштећеног створи осећај угрожености и страха за свој живот или тело или живот или тело њему блиског лица.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Кривично дело угрожавања сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика, чини лице које угрози сигурност неког лица претњом да ће напасти на живот или тело тог лица или њему блиског лица, док је ставом 3. истог члана прописано да ће се учинилац

кривичног дела из става 1. казнити затвором, ако дело учини, поред осталих, према заменику јавног тужиоца.

Радња извршења основног облика кривичног дела (став 1.) састоји се у употреби претње да ће се напасти на живот или тело неког лица или њему блиског лица, чиме се угрожава сигурност тог лица, што значи да се ради о квалификованој претњи, односно претњи којом се ставља у изглед тачно одређено зло: да ће се напасти на тело или живот пасивног субјекта или њему блиског лица, а последица кривичног дела је угрожена сигурност пасивног субјекта, која се манифестује у његовом осећању несигурности.

Имајући у виду цитирани законски опис бића кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, то, по налажењу овога суда, из чињеничног описа кривичног дела, датог у оптужном предлогу Основног јавног тужиоца у Зајечару КТ 417/19 од 24.06.2019. године и утврђеног у изреци првостепене пресуде, и то да је окривљени „... угрозио сигурност заменика јавног тужиоца ...ББ, претњом да ће напасти на његов живот и тело, на тај начин што је...у кривичној писарници Основног суда у ... након што му је...саопштено да је јавни тужилац изјавио жалбу против првостепене пресуде...којом је окривљени ослобођен од оптужбе, видно изнервиран, изговорио речи: „Има да има крвав Видовдан, неће да га дочека, убићу га“, „...након чега је поновио „...Неће тај Видовдан да дочека, убићу га, имам два стента, нећу да доживим пресуду, нека ме осуде на 40 година“...а након што му је референт рекао да се прибере...наставио “Нећу да се смирим, има да га одробијам, неће да доживи Видовдан, а теби ћу да јавим када то урадим“, што је код оштећеног ББ створило осећај угрожености, несигурности и страха...“, при чему је био урачунљив, свестан свог дела и хтео његово извршење, а био је свестан да је његово дело забрањено, а у време и месту ближе описаним у изреци пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног стичу сва битна законска субјективна и објективна обележја кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим.

Дакле, супротно наводима браниоца, у конкретном случају радња извршења кривичног дела састоји се у квалификованој претњи окривљеног да ће напасти на живот и тело, оштећеног заменика јавног тужиоца, која претња је проузроковала забрањену последицу која се огледа у стварању осећаја личне несигурности, страха и угрожености код оштећеног.

Самим тим, Врховни касациони суд налази да побијаним правноснажним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због чега је захтев браниоца у односу на ову повреду, оцењен као неоснован.

Надаље, бранилац у поднетом захтеву, иако не нумерише, указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, истицањем да је суд одлуком о кривичној санкцији и то изрицањем окривљеном мере безбедности забране приближавања и комуникације са оштећеним, повредио одредбу члана 80. став 6. Кривичног законика, с обзиром на то да у конкретном случају нису испуњени услови прописани овом одредбом за изрицање окривљеном наведене мере безбедности. По ставу браниоца, како одредба

члана 80. став 6. Кривичног законика прописује да суд меру безбедности забране приближавања и комуникације са оштећеним може изрећи ако је окривљеном изречена новчана казна, рад у јавном интересу, одузимање возачке дозволе, условна осуда и судска опомена, те како је у конкретном случају окривљеном АА изречена казна затвора, то му стога није могла бити истовремено изречена и предметна мера безбедности.

Чланом 80. став 6. Кривичног законика (Службени гласник РС, број 72/2009) прописано је да се мера забране приближавања и комуникације са оштећеним може изрећи ако је учиниоцу изречена новчана казна, рад у јавном интересу, одузимање возачке дозволе, условна осуда и судска опомена.

Чланом 89а став 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 121/2012) прописано је да суд може учиниоцу кривичног дела забранити приближавање оштећеном на одређеној удаљености, забранити приступ у простор око места становања или места рада оштећеног и забранити даље узнемиравање оштећеног, односно даљу комуникацију са оштећеним, ако се оправдано може сматрати да би даље вршење таквих радњи учиниоца кривичног дела било опасно по оштећеног. Ставом 2. наведеног члана прописано је да суд одређује трајање мере из става 1. овог члана које не може бити краће од шест месеци нити дуже од три године, рачунајући од дана правноснажности одлуке, с тим да се време проведено у затвору, односно у здравственој установи у којој је извршена мера безбедности не урачунава у време трајања ове мере.

Наиме, у редовном кривичном поступку окривљеном АА је мера безбедности забрана приближавања и комуникације са оштећеним ББ, правилно изречена на основу члана 89а. Кривичног законика, а која одредба, по принципу специјалитета, на ближи начин регулише ово питање у односу на одредбу члана 80. став 6. Кривичног законика, која је одредба општег карактера.

Из цитираних законских одредби произилази да је мера безбедности забране приближавања и комуникације са оштећеним (као једна од једанаест врста које прописује члан 79. Кривичног законика) усвојена Законом о изменама и допунама Кривичног законика из 2009. године, у циљу заштите оштећених лица. Услов за њено изрицање је да се оправдано може сматрати да би даље вршење таквих радњи од стране учиниоца кривичног дела било опасно по оштећеног, односно да постоји вероватноћа да ће учинилац кривичног дела контакт са оштећеним злоупотребити ради поновног вршења кривичног дела.

Како је изменама и допунама Кривичног законика из 2012. године и то чланом 89а став 2. Кривичног законика предвиђено да ова мера безбедности не може бити краћа од 6 месеци нити дужа од 3 године, као и да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере, то по оцени Врховног касационог суда, указује да је наведену меру могуће изрећи уз осуду на казну затвора (иако то није изричито наведено у члану 80. став 6. КЗ), нарочито када се има у виду да је циљ ове мере заштита оштећених лица.

С обзиром на изнето, Врховни касациони суд налази да све напред изнето указује да су наводи у поднетом захтеву браниоца окривљеног којима се указује на повреду

кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, неосновани, због чега је захтев браниоца и у односу на ову повреду закона, оцењен неоснованим.

Надаље, бранилац окривљеног, као разлог подношења захтева истиче и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном преко браниоца, али не конкретизује на који начин је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити, па како Врховни касациони суд правноснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу испитује само у смислу члана 489. став 1. ЗКП, то се овај суд у разматрање и оцену истакнуте повреде, није упуштао.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Драгомир Милојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић